1954
ନଭେମ୍ବର 1.

ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର ମଫତଲାଲ୍

ବନାମ

ଆୟକର କମିଶନର, ବମ୍ବେ ସହର ।

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମେହେର୍ ଚାନ୍ଦ୍ ମହାଜନ୍, ଏସ୍. ଆର୍. ଦାସ,

ଗୁଲାମ୍ ହସନ୍, ଭଗୱତୀ

ଏବଂ ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ (1922ର XI) ଧାରା 12- B- ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 (26 Geo. 5 CH. 2) ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀ, ତାଲିକା I, ପ୍ରସଙ୍ଗ 54- ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଉପରେ ଟିକସ, କ୍ଷମତା ବହିର୍ଭୂତି କି ?- ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ, ଯଦି ଆୟ - ଆଇନଗତ ପ୍ରଥା - ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ସମ୍ବିଧାନ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ।

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 12- B (1947ର ଅଧିନିୟମ XXII ଦ୍ୱାରା ସନ୍ନିବେଶିତ) ଯାହା 'ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ' ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିଥିଲା, ତାହା ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁନାହିଁ । 'ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ' ଶବ୍ଦଟି ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935ର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା । ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 54ରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଆୟ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ ।

ଏହା କହିବା ଭୁଲ ଯେ ଆୟ 'ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ'କୁ ସୂଚାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ଭୁଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଯେ ଏକ ଆଇନଗତ ଅଭ୍ୟାସ ଅଛି ଯାହା ଆୟ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୀମାରେଖାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ । ଏଠାରେ ଏକ ବୈଧାନିକ *ପ୍ରଥା* ଭାବରେ ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଏ ତାହା ଆୟକର ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଆଇନରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଆୟ' ଶବ୍ଦକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଏହିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ , 1935 ର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା Iର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 54 ରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଆୟ' ଶବ୍ଦର ସାଧାରଣ ବାସ୍ତବ ଅର୍ଥକୁ ହ୍ରାସ କରେ ନାହିଁ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ମୌଳିକ ନିୟମ ହେଉଛି ଯେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣିକ ଅର୍ଥରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା

ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିନିୟମରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସବୁଠାରୁ ଉଦାରତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟାପକତା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

1954
ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର ମଫତଲାଲ୍ ବନାମ ବମ୍ବେ ଆୟକର କମିଶନର
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

ଆୟକର କମିଶନର ବନାମ ଶ ୱାଲେସ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ. (L.R. 59 I.A. 206); ରୟାଲ ବନାମ ହୋଆର୍ ଏବଂ ରୟାଲ ବନାମ ହର୍ନିୱିଲ୍ (1923) 8 T.C. 521; କାଲିଫର୍ନିଆନ୍ କପର ସିଣ୍ଡିକେଟ୍ (ସୀମିତ ଏବଂ ହ୍ରାସିତ) ବନାମ ହାରିସ୍ (1904) 5 T.C. 159; ୱାଲେସ୍ ବ୍ରଦର୍ସ ଆଣ୍ଡ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର [L.R. 75 I.A. 86: (1948) F.C.R. 1: 16 I.T.R. 240]; କ୍ରଫ୍ଟ ବନାମ ଡନ୍ଷ୍ଟି L.R. 1933 A.C. 156; କାମାକ୍ଷ୍ୟା ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର [L.R. 70 I.A. 180: (1943) 11 I.T.R. 513]; 1938(1939) ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା XIV ରେ F.C.R. 18; ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ବନାମ ଅତିକା ବେଗମ (1940) F.C.R. 110; ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବନାମ ଏଫ୍. ଏନ୍. ବାଲସାରା (1951) ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 682; ଆଇଜନର୍ ବନାମ ମାକମ୍ବର୍ (252) U.S. 189:64 L. Ed. 521); ମର୍ଚାଣ୍ଟସ୍ ଲୋନ୍ ଆଣ୍ଡ ନ୍ୟାସ କମ୍ପାନୀ ବନାମ ସ୍ମିଏଟାଙ୍କା (255 U.S. 509:65 L. Ed. 751) ଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ବନାମ ଷ୍ଟିୱାର୍ଟ (311 U.S. 60:85 L. Ed. 40) ଏବଂ ରେଶ୍ ବନାମ ଫେଡେରାଲ କମିଶନର ଅଫ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସେସନ (66 C.L.R. 198) ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 194/1952 ।

୧୯୫୦ ମସିହାର ଆୟକର ସନ୍ଦର୍ଭ ସଂଖ୍ୟା 46ରେ ବମ୍ବେର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1951ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଏସ୍. ମିତ୍ର* (ତାଙ୍କ ସହିତ *ଆର୍. ଜେ. କୋଲା ଏବଂ ଆଇ. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍*) ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ *ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ (ତାଙ୍କ ସହିତ ଜି. ଏନ୍. ଯୋଶୀ)* ।

1954 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 1 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହି ଅପିଲ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 ର ଧାରା 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପରେ ବମ୍ବେର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1951 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ

1954
ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର ମଫତଲାଲ୍
ବନାମ
ବମ୍ବେ ଆୟକର
କମିଶନର
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ । 1948 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖର ଏକ କର ନିରୂପଣ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦକଙ୍କୁ ବମ୍ବେର ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1947-1948 କର ନିରୂପଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ 19,66,782 ଟଙ୍କା ଆୟ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12-B ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ହାତରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା 9,38,011 ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭର ପରିମାଣ ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ବମ୍ବେ ସ୍ଥିତ କେତେକ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କର ଅଧା ଅଂଶ ଥିଲା, ଯାହାକୁ କରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହ-ମାଲିକମାନେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆକଳନ ବର୍ଷରେ, ଯାହା 31 ଡିସେମ୍ବର, 1946 ରେ ଶେଷ ହେଉଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ଷ ଥିଲା, ମଫତଲାଲ ଗଗଲଭାଇ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ନାମକ ଏକ ଘରୋଇ ସୀମିତ କମ୍ପାନୀକୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରି ଉପରେ ଲାଭ ପରିମାଣ ଥିଲା 18,76,023 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅଧା ଅଂଶର ପରିମାଣ ଥିଲା 9,38,011 ଟଙ୍କା ଯାହାକୁ ଧାରା 12-B ଅନୁଯାୟୀ କର ନିରୂପଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ, ଅପିଲକାରୀ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲୀୟ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଅପିଲ କରିଥିଲେ ଯେ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଉପରେ କର ଆଦାୟକୁ ଅଧିକାର ଦେଉଥିବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12- B କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ପାଇଁ କ୍ଷମତାତୀତ । ଅପିଲୀୟ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତ 1949 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 5 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ଆୟକର ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଉ ଏକ ଅପିଲକୁ 30 ଜୁନ୍ 1950 ରେ ଏହାର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଅପିଲକାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 66 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନର କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଅପିଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରୁ କିଛି ଆଇନର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ବୋଲି ସହମତ ହୋଇ ମାମଲାର ଏକ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଯାହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହମତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇଥିଲେ ।

(1) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା "ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ" ଶୀର୍ଷକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯିବା କ୍ଷମତାତୀତ ଥିଲା କି ?

1954
ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର
ମଫତଲାଲ୍
ବନାମ
ବମ୍ବେ ଆୟକର
କମିଶନର
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

(2) ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଆଇନରେ ସଂଶୋଧନ କରି ଆରୋପ କରାଯିବା ଏହି ଆଧାରରେ ଏହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅବୈଧ ଥିଲା କି ?

1950 ମସିହାର ଆୟକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଖ୍ୟା 18 ରେ ରାୟ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣାଣି କରିବା ପରେ, ସାର୍ ଜେ. ଏନ୍. ଡୁଗନ୍ ଏବଂ ଲେଡି ଜୀନା ଜେ. ଡୁଗନ୍ ବନାମ ବମ୍ବେ ସହର ଆୟକର କମିଶନର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ସେହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଦୁଇ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାନ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ରାୟକୁ ଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆମ ପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି ଯେ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦେଇଥିବା ଧାରା 12-B କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର କ୍ଷମତା ବାହାରେ ଥିବାରୁ ଅବୈଧ କି ?ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ କର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1947 (1947 ର XXII) ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 12- B ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଥିଲା । ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 ର ଧାରା 100 ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାକୁ ସେହି ଅଧିନିୟମର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା । ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାଲିକା । ରେ କେବଳ ଯେଉଁ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିବାଦୀୟ ଆଇନକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ହେଉଛି ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ଏବଂ 55 ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଥିଲା :

"54.କୃଷି ଆୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ।

55. ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କୃଷି ଜମି ବ୍ୟତୀତ ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁଞ୍ଜି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ କର, ଏବଂ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ କର ।

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଚାଗଲା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ 1947ର ଅଧିନିୟମ XXII ର ପ୍ରଣୟନ, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଧାରା 12- B ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା, କାରଣ ଏହା ଲିଖିତ ବିଷୟ 55 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ମାମଲାରେ, ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପରିସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ଯଦିଓ ବିଜ୍ଞ ମୁଖ୍ୟ

ବିଚାରପତିଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଆଇନ୍ ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଏକ ବୈଧ ଆଇନ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ, ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ବିଜ୍ଞମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହାକୁ ଏପରି ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ତେନ୍ଦୋଲକର ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ 1947ର ଅଧିନିୟମ XXII ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଅଧିନସ୍ଥ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା Iରେ ଲିଖିତ ବିଷୟ 55 ଦ୍ୱାରା ବିଧାନଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବିଚାର କରିନଥିଲେ । ଆମ ମତରେ ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ସମ୍ପର୍କରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ତେନ୍ଦୋଲକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ସଠିକ୍ ଏବଂ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ତାଙ୍କର ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସହିତ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତିରେ ଶ୍ରୀ କୋଲାହ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ "ଆୟ ଉପରେ କର" ସହିତ ଜଡିତ ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଉପରେ କରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ମତରେ, "ଆୟ" ଏହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଆମଦାନୀ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ଭାରତରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭକୁ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ । ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ବିଜ୍ଞ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ମତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍ ଥିଲା ଯେ ଆୟ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀ ଓକିଲ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଆଇନ୍ ବିଶାରଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବଦା ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ସୀମାରେଖା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଆସିଛି, ଯେ ଇଂରାଜୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରଥା ସର୍ବଦା ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛି ଏବଂ ଯେହେତୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଏପରି ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରଥା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଶବ୍ଦଟି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବାର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରିଛି, ତେଣୁ ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା ବ୍ରିଟିଶ ସଂସଦକୁ ସେହି ଅର୍ଥରେ ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ତଥାପି, ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ପରି ଆର୍ଥିକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରତି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦଟି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା କହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରଥା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଅନେକ ମାମଲାରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା "ଆୟ" ଶବ୍ଦଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଯାହା ବୈଧାନିକ

1954
ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର
ମଫତଲାଲ୍
ବନାମ
ବମ୍ବେ ଆୟକର
କମିଶନର
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

ପ୍ରଥା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଆର୍ଥିକ ଆଇନରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ତଥାପି, ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଆୟକର ବିଧାନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସେହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ତେଣୁ ଆୟକର କମିଶନର ବନାମ ଶ ୱାଲେସ୍ ଏବଂ କୋ (1) ରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲର ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥିଲା । ରୟାଲ ବନାମ ହୋରେ ଏବଂ ରୟାଲ ବନାମ ହନିୱିଲ୍ (2) ରେ ରୋଲାଟ ଜେ.ଙ୍କ ରାୟରେ ଥିବା ଅଂଶ, ଯାହା ବିଞ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ରାୟରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ କୋଲାହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, "ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ ଲାଭ କିମ୍ବା ମୁନାଫା" କୁ ସୂଚିତ କରେ । କାଲିଫର୍ନିଆନ୍ କପର ସିଣ୍ଡିକେଟ୍ (ସୀମିତ ଏବଂ *ହ୍ରାସିତ) ବନାମ ହାରିସ୍ (3) ରେ, ଲର୍ଡ ଜଷ୍ଟିସ୍ କ୍ଲର୍କ 1842 ର ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ D ଅର୍ଥରେ* କେତେକ ଜିନିଷର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ଲାଭ ନୁହେଁ ବୋଲି ସୂଚାଇଛନ୍ତି । "ଏହି ସତର୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସେମାନେ ଆୟକର *ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ "ଆୟ" କିମ୍ବା "ଲାଭ" ଶବ୍ଦ ସହିତ ଜଡିତ । ଏହି* ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ "ଆୟ" ର ସ୍ୱାଭାବିକ ଅର୍ଥକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହ୍ରାସ କରନ୍ତି ବୋଲି କହିବାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଯଦିଓ ଆୟକର ଆଇନ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଏକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପରିଭାଷା ଗ୍ରହଣ *କରେ, ଏପରି ବିଧାନର ପରିଯୋଜନା ହେଉଛି କେବଳ ଏପରି ଆୟକୁ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କରିବା ଯାହା* ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଆସେ (ଯଥା, 1918 ର ଇଂରାଜୀ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ 5 ଏବଂ ଆମର ଧାରା 6 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଧାରା ସହିତ ପଠିତ) ଏବଂ ବିଧାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୁଏ ।ଏହି ଯୋଜନାର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଭାବିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଧାନ ବାହାରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଯଦି ଆମେ ଧରିଥାଉ, ଯେପରି ଆମକୁ କୁହାଯାଇଛି, ଆୟକର ଅଧିନିୟମରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସେହି ଶବ୍ଦର ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯୋଗୁଁ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କଠୋର ଭାବରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି, ତେବେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ପରିସରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ

(1) (1932) L.R.59 I.A. 206 at page 212.
(2) (1923) 8 T.C. 521 at page 525.
(3) (1904) 5 T.C. 159 at page 165.

ଭାବରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ I ଏତେ ଅସାଧାରଣ ଏବଂ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷକୁ କ୍ୱଚିତ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇପାରିବ I ଆମେ ସୁନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଯେ ଶ୍ରୀ କୋଲାହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ, ଯେପରି ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ିଛୁ, ଏହି ବ୍ୟାପକ ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଦୃଢ କରୁନାହିଁ ଯେ ସାଧାରଣ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ "ଆୟ" ଏକ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସୀମିତ ଅର୍ଥ ହାସଲ କରିଛି I *ୱାଲେସ୍ ବ୍ରଦର୍ସ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର* (1) ମାମଲା, "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସହିତ ଆଦୌ ଜଡିତ ନଥିଲା I ସେଠାରେ ସମସ୍ୟା ଥିଲା ଯେ ଏକ ଇଂରାଜୀ କମ୍ପାନୀର ବିଦେଶୀ ଆୟ, ଯାହା ବମ୍ବେରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଏକ ଫାର୍ମରେ ଅଂଶୀଦାର ଥିଲା ଏବଂ ଯାହାର ଭାରତୀୟ ଆୟ ଏହାର ବିଦେଶୀ ଆୟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲା, ତାହାକୁ ଧାରା 4-A ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ବାସିନ୍ଦା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ I ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସେହି ମାମଲାରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତାର ପରିସର ଏବଂ ଅର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ, ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥାରେ ସେହି ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରହଣୀୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ବିଷୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ I ସେଠାରେ ସମସ୍ୟା ଥିଲା "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ ବିଦେଶୀ ଆୟ ଉପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରୟୋଗର ପରିସର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା I ସେହି ମାମଲା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦଟି କୌଣସି ବିଶେଷ କିମ୍ବା ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ହାସଲ କରିଥିଲା I ସମାନ ମନ୍ତବ୍ୟ *କ୍ରଫ୍ଟ ବନାମ ଡନଫି* (2) ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯାହାକୁ ୱାଲେସ୍ ବ୍ରଦର୍ସ ମାମଲା (ଉଲ୍ଲିଖିତ) ରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଲର୍ଡ ଉଥୱାଟ୍ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ I *କାମାକ୍ଷ୍ୟା ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର* (3) ରେ ଲର୍ଡ ରାଇଟ୍ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ: -

"ଆୟ, ଏହା ସତ୍ୟ, ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକୁ କୌଣସି ସଠିକ ସାଧାରଣ ସୂତ୍ରରେ ପରିଭାଷିତ କରିବା କଷ୍ଟକର ଏବଂ ହୁଏତ ଅସମ୍ଭବ I"ଏହା ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥର ଏକ ଶବ୍ଦ | "

ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପରେ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଙ୍ଗଳାର ଆୟକର କମିଶନର ବନାମ ଶ ୱାଲେସ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ (ଉଲ୍ଲିଖିତ) ରେ ସାର୍ ଜର୍ଜ ଲୋଣ୍ଡେସ୍ ଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ "ଏହି ଅଧିନିୟମରେ" ବ୍ୟବହୃତ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସୂଚାଇବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା I ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଶ୍ରୀ କୋଲାହଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର

(1) (1948) L.R. 75 I.A.86; [1948] F.C.R. I; 16 I.T.R. 240.
(2) L.R.[1933] A.C. 156.
(3) (1943) L.R. 70 I.A. 180; [1943] II I.T.R.513.

1954 ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର ମଫତଲାଲ୍ ବନାମ ବମ୍ବେ ଆୟକର କମିଶନର ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ନଜିର ଆୟକର ବିଧାନ ବ୍ୟତୀତ "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସୂଚାଇ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥାକୁ ଦୃଢ କରି ନାହାଁନ୍ତି । ଆମ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଶ୍ରୀ କୋଲାହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି କଥିତ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଭୁଲ ହେବ । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା କୌତୂହଳୋଦ୍ଦୀପକ ଯେ 1945 ର ଇଂରାଜୀ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ (8 ଏବଂ 9 Geo. VI, C. 32, ଧାରା 37 ଏବଂ 38) ରେ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭକୁ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧିନିୟମରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଏକ ଶବ୍ଦର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ଜଡିତ, ଯାହାକୁ କୁହାଯାଇଥିବା ପରି, କୌଣସି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ କଠୋର ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ମୁଖ୍ୟନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗ୍ୱାୟାର ସି.ଜେ. *କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା XIV/1938 (1)* ମାମଲାରେ, *ପୃଷ୍ଠା 36-37 ରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ୟ ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ* ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ଯାହା ଏହି ସଂରକ୍ଷଣ ସହିତ ଜଡିତ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ ଆଇନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା ସର୍ତ୍ତବଦ୍ଧ । ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଲିଖିତ ବିଷୟ 54 ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଏକ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଯାହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତାର ମୁଖ୍ୟ । ଯେପରି ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗ୍ୱାୟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା *ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ବନାମ ଅତିକା ବେଗମ* (2) ପୃଷ୍ଠା 134 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ତାଲିକାରେ ଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ସୀମିତ ଅର୍ଥରେ ପଢ଼ାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦକୁ *ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କିମ୍ବା ସହାୟକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା* ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ - ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଚାଗଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି - ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଏକ ତାଲିକାରେ ଏକ ଦରଜ ଶୀର୍ଷକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ, ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାପକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂରଚନାକୁ ଏଥିରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇପାରିବ । ସି. ପି. ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଦୁଇଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ତାଲିକାରେ ଦୁଇଟି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ପ୍ରାବଧାନକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କାଟିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା *ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବନାମ ଏଫ.ଏନ. ବାଲସାରା* (3)ରେ ଥିବା ପରି

(1) [1939] F.C.R.18.
(2) [1940] F.C.R. 110.

ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥାର ସନ୍ଦର୍ଭ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇପାରେ । ତେବେ, ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ମୂଳ ନିୟମ ହେଉଛି ଯେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ, ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଅର୍ଥରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ, ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଯେ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଇନରେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ, *ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟାପକ* ସଂରଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପକ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ *ସମାନ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିପାରିବ ।*

ତେବେ, "ଆୟ" ଶବ୍ଦର ସାଧାରଣ, ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ଅଭିଧାନ ଅନୁସାରେ ଏହାର ଅର୍ଥ "ଏକ ଜିନିଷ ଯାହା ଏଥିରେ ଆସେ" । (ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଅଭିଧାନ , ଖଣ୍ଡ V, ପୃଷ୍ଠା 162 ଦେଖନ୍ତୁ; ଷ୍ଟ୍ରାଉଡ୍, ଖଣ୍ଡ II, ପୃଷ୍ଠା 14-16) । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଏବଂ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଉଭୟ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାଭାଷୀ ଦେଶ, ଏଥିରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଯାଏ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ । *ଆଇଜନର୍ ବନାମ ମାକୋମ୍ବର* ([1]), *ବାଣିଜ୍ୟ ଋଣ ଏବଂ ନ୍ୟାସ କମ୍ପାନୀ ବନାମ ସ୍ମିଟ୍‌କ୍ସା* ([2]), ଏବଂ *ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ବନାମ ଷ୍ଟିୱାର୍ଟ* ([3]), ଏବଂ *ରେଶ୍ ବନାମ ସଂଘୀୟ ଆୟକର ଆୟୋଗ* ([4]) *କୁ ବିଚାରର୍ଥେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକମାମଲାରେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦକୁ ଏହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଅର୍ଥ ଭାବରେ ଅତି ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ତେନ୍ଦୋଲକରଙ୍କ ରାୟରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଉଥିବା ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ* କରେ ଯେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦ ଉପରେ ଏତେ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ କିମ୍ବା ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ରାଜ୍ୟଗୋଷ୍ଠୀରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥା ହେତୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ସାଧାରଣ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ "ଆୟ" ର ସାଧାରଣ ଧାରଣା ଏବଂ ଅର୍ଥ ଥିଲା । ଏହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଅର୍ଥ ଯେକୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା ଉପାର୍ଜନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଯାହା ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଏହା ଲର୍ଡ ରାଇଟଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସହିତ ସମନ୍ୱୟରେ, ଯାହାର ଉଲ୍ଲେଖ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀ କୋଲାହ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ "ଆୟ" ଶବ୍ଦଟି ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଯାଏ ଯାହା ବିଜ୍ଞ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ ଦ୍ୱାରା ତର୍କ କରାଯାଇଥିବା କିନ୍ତୁ ସେ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଆଇନ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ତେଣୁ, ସଂସଦୀୟ ବିଧାନରେ ଆସୁଥିବା ଦରଜଶୀର୍ଷ 54 କୁ ଇଂଲଣ୍ଡର ଆଇନ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆମେ ପୁନର୍ବାର ସେହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଫେରିଆସିଛୁ ଯେପରି ଇଂଲଣ୍ଡରେ

([3]) [1951] S.C.R. 682
([1]) (1920) 252 U.S.189;64 L.ED.521.
([2]) (1925) 255 U.S.509; 65 L.ED 751.
([3]) (1940) 311 U.S. 60; 85M L.ED.40.
([4]) (1942) 66 C.L.R.198.

1954
ନବୀନଚନ୍ଦ୍ର
ମଫତଲାଲ୍
ବନାମ
ବମ୍ବେ ଆୟକର
କମିଶନର
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ

ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥା କୁହାଯାଉଥିବା କାରଣରୁ ଶବ୍ଦଟି ଏକ ସୀମିତ ଅର୍ଥ ହାସଲ କରିଛି - ଏକ ଯୁକ୍ତି ଯାହାକୁ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିଛୁ । ଏକ ଅନୁମିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରଥା ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯୁକ୍ତି ଏହିପରି ପନ୍ଥା ବାହାରେ ଥିବାରୁ, ସାଧାରଣ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ "ଆୟ"ରେ ଏହାର ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଅର୍ଥ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ଏହାର ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ କାରଣ ଏହା ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପ୍ରମୁଖରେ ଘଟିଥାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ, 1935ର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା Iରେ ଦରଜଶୀର୍ଷ 54 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକର କ୍ଷମତାକୁ କ୍ଷମତାଭୁକ୍ତ କରି 1947ର ଅଧିନିୟମ XXII, ଯାହା ଧାରା ୨ (6-C)ରେ ଆୟ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି ଏବଂ ଧାରା 6ରେ ଏକ ନୂତନ ଆୟ ଶୀର୍ଷ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ଏବଂ ନୂତନ ଧାରା 12- B ସନ୍ନିବେଶ କରି ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା । ଏହି ମାମଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି , ସେହି ତାଲିକାରେ ଥିବା ଦରଜଶୀର୍ଷ 55 ର ଅର୍ଥ, ସୀମା ଏବଂ ପରିସର ବିଷୟରେ ଆମକୁ କୌଣସି ମତାମତ ବିଚାର କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଅପିଲକୁ *ଖାରଜ କରାଗଲା* ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।